

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Expenditur 1. causa excusans, quae est corporalis necessitas iusta, &
rationabilis, ob quam non intercessentibus conceduntur distributiones. §. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

esse. At si ex legitima causa à loco beneficij abfuit, ibique infirmatus est, credo lucrari distributiones, nisi iter in contrarium confuetudo, quia tunc infirmitas vera causa iudicatur absentia. Neque obstat textus in cap. cum non debeat. quia in illo cap. non pectantur accedentibus ad Romanam cuiusdam distributiones, eò quod à loco beneficij abfuit, sed quia non erat omnino evidens eorum absentiam vilem esse Ecclesiam. Sic docent August. Barbosa 3. p. de potest. Episcop. alleg. 53. num. 167. sine Bonacina disp. 2. quæst. 5. p. 1. num. 6. Moneta de distributionibus, 2. p. 9. 6. à num. 19.

Hinc fit, si tempore vacationis aliò te transferas, ibique infirmus, ob quam infirmitatem venire ad residendum non possis, lucrari distributiones, ac si presens existeres. Quia per te non fiat, quominus assistas. Sic colligitur ex Barbosa, Bonacina, Moneta supra.

§. II.

Expenditur secunda causa excusans, quæ est corporalis necessitas iusta, & rationabilis ob quam non interessentibus distributiones conceduntur.

- 1 Quando contingat hæc necessitas.
- 2 Enumerantur plures casus ferè ab omnibus recepti in quibus datur excusatio.
- 3 Quid dicendum de eo, qui in carcerem coniectus est, aut in exilium pulsus?
- 4 Quid de excommunicato, & ob illam causam horis non assistente.
- 5 Apponitur quædam limitatio de excommunicato vitando, sed rejicitur.
- 6 In Hispania non censetur privatus, quosque punctatoribus excommunicatio notificatur.
- 7 Si dubium sit, sine iusto, vel iniuste excommunicatus? præsumptio est pro superiore.
- 8 Si post privationem fructuum, compertum sit esse iniuste privatum excommunicatum, à quo fructus repeti debent?
- 9 Quod dictum est de excommunicato, ascendit est de suspensio, & quomodo explicatur.
- 10 Idem proportione servata dicendum est de interdico.
- 11 Quid dicendum de tempore cessationis?
- 12 Quid de eo, cui est beneficium ablatum.

Tota difficultas est in explicando quando contingat hæc iusta, & rationabilis necessitas; nam illa postea evidens est patientem excusatum esse ab assistentia chori, & fructus præbenda, & distributiones interessentibus assignatas lucrari; quia ita divinum est in supra dicto canonico de cler. non resistunt in 6.

Mibi ergo dicendum videtur, tunc adesse iustam, & rationabilem corporalem necessitatem; quando ex assistentia chori tibi imminet grave damnum vitæ, honoris, vel fortunæ. Quodcumque enim grave damnum in quolibet horum bonorum genere reputari merito debet iusta, & rationabilis necessitas. Neque enim Ecclesia, quæ pia mater est, credi potest velle obligare suos ministros ad officium peragendum, cum tam graui eorum damno; neque private emolumento eos, qui ex tam iusta, & rationabili causa officium omittunt. Sic Doctores statim referendi, qui licet in genere hanc non tradant doctrinam, ex casibus specialibus, quos subiungunt, manifestè colligitur.

1. Primò, debentur distributiones ei, qui à choro abest, eò quod ex iudicio medici putat grave damnum sibi proventurum, si domo egrediarur, & choro assistat, ut contingit sæpè in valedudinariis, & aliis, qui medicinam qua copus expurgatur, sumunt. Sic Azor. 2. p. lib. 7. cap. 7. quæst. 11. Bonacina disp. 2. quæst. 5. p. 2. num. 4. Moneta 2. p. de distributionibus, quæst. 6. num. 8. Barbol. 3. p. allegat. 33. num. 169. & alij apud ipsos.

2. Secundo, debentur ei, qui ex eodem consilio medici aliò se conferat acquirendæ sanitatis causa, puta ad balnea, vel ad celeberrimum aliquem medicum, vel etiam, ut cœli sibi officientis inolementiam effugiat, & aliò se transferat. Sic expressè Moneta num. 10. Barbosa dict. num. 169.

3. Tertio, non sunt denegandæ distributiones ei, qui causa recuperandi vires in infirmitate amissas aliò se transfert. Sic Bonacina punct. 2. num. 4. & num. 5. Subiungit denegandas non esse ei, qui ob eorum nimium defatigatus aliquantisper se retrahit à choro, ut spiritus assumat, sequè quantum fert necessitas recreet.

Quarto, debentur distributiones beneficiato, qui commode assistere choro non potest. Sic Hoiada de incomparabilitate beneficiorum 1. part. cap. 12. num. 17. Garzia 3. p. de benef. cap. 2. num. 36. ex declaratione sacre Congregat. Bonacina. disp. 2. quæst. 5. p. 2. num. 6. Barbola alleg. 53. num. 164. & alij apud ipsos. Quando autem senectus hoc impedimentum præstat, arbitrio prudentis medici relinquatur. Regulariter septuagenariis inest. Sic Bonacina supra.

Quinto, debentur distributiones ei, qui abest à choro, & à loco beneficii ob timorem pestis grassantis in illo loco. Sic Bonacina disp. 2. quæst. 5. p. 2. num. 7. faciunt, quæ tradit Menochius lib. 2. casu 152. num. 11. ubi ex Neuzano, inquit, absentem in causa pectis pro presentem haberi. Limitat autem Bonacina hoc dictum, ut non procedat in Canoniceis, quibus officium parochi præcipue commissum est. Quia hi tenentur tempore pestis assistere omnibus cum periculo vitæ, ac proinde non habent iustam, & rationabilem causam absentia. Quod verum est, quando non adest alius, qui eorum loco substituat, eorumque vices suppleat.

Sexto, distributiones debentur habenti inimicum, cuius conciliationem faciliò obtinere non potest, & à quo timeret grave damnum si assistat, ut contingit si in vrbe grassatur bellum, tunc enim locus tutus non est, & impedimentum præstat assistendi. Sic Moneta alios referens 2. part. de distrib. quæst. 5. à num. 72. Garzia de benef. 3. p. cap. 2. à num. 351. Bonacina disp. 2. quæst. 5. p. 2. num. 8. Menochi. in simili. lib. 2. de arbit. casu 153. num. 13. & alij.

Septimò, tibi debentur distributiones, si timere ne alios inficias peste, eò quod loco non sano venias, vi compelleris non assistere, & idem est si alia via detinaris, quam vincere nequaquam possis. Quia tunc habes iustam, & rationabilem causam absentia. Sicut enim corporalis infirmitas est sufficiens causa, quia te reddit impotentem ad assistendum, ita quodcumque impedimentum tibi appositum, quòd facile excutere non potes, est sufficiens causa tui absentia. Sic Azor. 2. p. lib. 5. cap. 7. q. 10. Moneta 2. p. de distrib. quæst. 5. num. 55. Bonacina. disp. 2. de hor. canon. quæst. 5. p. 2. num. 9. Couartuius 3. var. cap. 13. n. 8. Valquez de benef. cap. 4. §. 3. dub. 3. fin. num. 226.

Omnes enim supra dicti casus excusant Clericum ab assistentia chori, illi quæ habilem reddunt non solum ad fructus beneficii percipiendos, sed etiam ad distributiones quotidianas præcisa quolibet consuetudine. Quia verè abest à choro ob iustam, & rationabilem corporis necessitatem, quam vincere nequaquam potest. Sic supra dicti Doctores.

3. Hinc inferitur quid dicendum sit de eo, qui in carcerem coniectus est, vel in exilium pulsus; & quidem si causam huic impedimento non dedit, etiam si iudex legitime eum condemnauerit, ut propter qui falsis testibus, ac probationibus mouetur acquirit distributiones. Quia corporali necessitate, quam excutere non potest, impeditur ab assistentia. Sic Couartuius 3. var. 13. n. 8. vers. 11. Quarta verò distrib. quotidianæ vers. De Canonico. Bonacina. disp. 2. de hor. canon. quæst. 5. p. 2. §. 1. à num. 1. præcipue à n. 4. Moneta de distrib. 2. p. quæst. 5. n. 80. Garzia de benef. 2. p. c. 2. n. 364. At si causam condemnationi dedit, etiam si iudex abique sufficientibus iudiciis eum capi fecerit, vel condemnauerit, distributiones choros interessentibus assignatas non lucrabitur. Quia tunc ipse causa est absentia; neque dici potest abesse ob corporalem necessitatem, sed ob suam malitiam. Sic tanquam indubitatum supra dicti Doctores supponunt.

Dices; qui culpa sua infirmitatem contraxit, & ob eam choro non assistit non perdit distributiones: quia proxima causa, qua ab assistentia chori impeditur, non est culpa, sed pena ex culpa resultans. Sed qui crimen commisit ratione cuius in carcerem coniectus, vel in exilium pellitur, non impeditur formaliter à chori assistentia ob culpam, sed ob penam ex culpa resultantem, quam ipse vitare non potest. Ergo non debet perdere distributiones. Respondeo negando consequentiam; quia infirmitas est effectus culpæ non penæ; secus verò incarcerationis & exilium.

Dixi, etiam si iudex absque legitimis probationibus condemnauerit. Quia iniustitia iudicis non tollit, quin delinquens veram causam condemnationis dederit. Sic Bonacina dicto punct. 2. §. 1. n. 4.

4. Secundo inferitur, quid dicendum sit de Clerico excommunicato, & ob illam causam horis non assistente? Distingendum est. Si iniuste excommunicatus sit, neque fructibus, neque distributionibus privari debet: quia corporali necessitate impeditur, ne diuini assistat; timore scilicet grauioris nocementi. Sic Valquez de benef. cap. 4. §. 3. dub. 4. num. 230. Garzia 7. p. de benef. cap. 13. à num. 116. Bonacina. disp. 2. de hor. canon. quæst. 5. punct. 2. §. 2. num. 5. Gutierrez. can. quæst. lib. 1. quæst. 1. num. 155. & 137. Emanuel Saa verbo Beneficium, n. 48. Henriquez l. 14. cap. 13. num. 4. Petrus Nauarra lib. 1. de Restitut. cap. 2. n. 238. Barbola plures referens 3. p. alleg. 53. num. 174. Debet tamen, si commode possit, abolutionem procurare, & impedimentum illius iniuste excommunicationis remouere; alius sua culpa abesse dicitur, & non adiectus necessitate. Sic Moneta multis exornans, 2. p. de distrib. q. 5. n. 43. Martinus Nauarra 2. 5. num. 124. Petrus Nauarra l. 2. de Restitut. cap. 2. n. 238. Bonacina. disp. 2. quæst. 5. p. 2. n. 9. fin. Garzia de benef. 7. p. cap. 13. num. 10.

Si verò iuste excommunicatus sit, & ob eam causam choro non assistit, distributiones non lucratur. Quia non ob necessitatem, sed ob voluntatem malitiosam, qua in excommunicationem incidit, & persistit, abest à choro. Sic omnes Doctores. At si ipse paratus sit satisfacere, & abolutionem petat, & denegatur, eredo distributiones lucrari. Quia respicienti iniuste denegatur abolutio, & tanquam excommunicatus iniuste habendus est.

est. Sic Valquez de benef. cap. 4. §. 3. n. 23. Suarez 5. tom. de cens. diff. 13. sect. 2. n. 16. & 20. ad finem. Imo plures Doctores affirmant, si in mora non sit petenda absolutio, & satisfactio praestanda distributionibus & fructibus lucrari. Quia per ipsum non stat, quominus assistat, & impedimentum remoueat. Sic Syluester verb. Clericus 4. q. 25. & verb. excommunicat. 3. vers. 9. Saa verbo Beneficium, n. 50. Armilla verbo Cleric. n. 18. Henric. lib. 7. c. 36. §. 1. & lib. 13. cap. 3. §. 3. ad fin. & cap. 13. §. 4. Caeus de casibus relesuatis casu 1. de excommunic. §. de mal. excomm. vers. 7. Vega summa cap. 36. casu 2. & in libro quem Hispanicè incipit Episo de curis, cap. 12. n. 83. Sayrus de censur. lib. 2. cap. 5. n. 206. Lopez 2. tom. 2. p. cap. 18. At credo hoc admittendum non esse. Quia iuste pro illo tempore priuatur excommunicatus choro assistere, & consequenter distributionibus assistentiae correspondentibus, & sibi, si quae culpa imputare potest hanc priuationem quia per ipsum stat, quominus non possit diuinis assistere, quamuis per ipsum non sit, quominus impedimentum remoueat. Sic Suarez dicta diff. 13. de censuris notab. 2. n. 4. & 3. Bonac. diff. 2. de excomm. q. 2. part. 4. n. 7. & de hor. can. diff. 2. quast. 5. p. 2. §. 2. n. 1. Garzia de benef. 7. p. cap. 13. n. 93.

Quod si iuste excommunicatus horis interit, plures Doctores censent lucrari fructus, & distributiones officio correspondentes. Nam licet in tali assistentia peccet, & ob hoc peccatum merito debeat fructibus, & distributionibus priuari, iuxta textum in cap. post. valis §. verum, de appellatibus: Ipso tamen iure priuatus non est: quia nullibi constat hanc priuationem esse impositam. Sic Gloss. in dicto §. verum verbo, subrahimus. Petrus Nauar. lib. 2. de restitut. cap. 2. n. 23. & sequentibus. Valq. de benef. 4. §. 3. dub. 4. n. 229. Abila de censuris 2. p. cap. 6. dub. 2. Bonac. diff. 2. de excommunicat. quast. 2. par. 4. §. 2. num. 2. & diff. 2. de excommunicat. quast. 2. part. 4. §. 2. n. 2. & diff. 2. de hor. can. quast. 5. p. 2. §. 2. Sanchez satis probabile reputat lib. 3. de matrimonio diff. 5. num. 12. Coninch. diff. 14. de excommunicat. dub. 9. num. 80. & sequentibus.

5. Limitat hanc doctrinam locis allegatis Bonacina, vt non intelligatur in excommunicato vitando: quia ipse non praestat officium nomine Ecclesiae, cum Ecclesia illum ab officio repellat. Ceterum reliqui Doctores huius distinctionis non meminerunt, & merito. Quia tam excommunicatus occultis, quam publicis toleratur, quam non toleratur expulsi est ratione excommunicacionis ab assistentia chori. Neque Ecclesia voluit in aliquo saeculo excommunicato occulto. Ergo de vitato est idem dicendum. Neque in iure inuenitur excommunicatum vitandum, esse priuatum ipso iure distributionibus, & fructibus beneficii potius quam excommunicatum toleratum.

Adde distributiones, & fructus beneficii horis Canonicis assistentibus concedi, etiam in peccato, & ob malum finem assistat: quia praestat officium ratione cuius conceduntur. Ergo etiam concedi debent, etiam in excommunicato publico persistat, si officium praestet. D. nique quantumuis sit excommunicatus vitandus nomine Ecclesiae officium praestat non quidem licet, sed illicite. Ergo debetur illi stipendium dum eo per sententiam non priuatur.

6. Aduerto tamen in Hispania in Ecclesiis Cathedralibus, & collegiatis consuetudinem esse, vt quoties aliquis Canonicus excommunicatur, eo ipso statim notum sit punctatoribus, vt illam extra numerum constituant. (Hispanè, ponganende suento.) & iuxta hanc consuetudinem non censetur excommunicatus priuatus fructibus, & distributionibus, quousque habeat notificatio excommunicacionis punctatoribus facta. In illa vero notificacione facta priuatus censetur, seu vt melius dicam priuatus. Sic Garzia de benef. 7. p. c. 13. num. 130.

7. Aduerto secundò, si dubium sit, an excommunicatus iuste, vel iniuste lata sit, praesumptio stat pro superiore. excommunicante. Pendente vero questione super iustitiam, vel iniustitiam excommunicacionis, fructus deponi debent, & seruari apud aliquem, vt datur cui de iure competunt: fructibus enim consumptis diffinitus fieri satisfactio excommunicato iniuste cum de iniustitia constet. Ne igitur damnum patiatur, conuenit fructus seruari. Sic Bonacina diff. 2. q. 5. part. 2. num. 3. Gutierrez lib. 4. canon. quast. cap. 1. num. 136.

8. Quod si excommunicatus priuatus est distributionibus, & fructibus, quia creditum est iuste fuisse excommunicatum: at re maiori inspecta, cognitum est iniuste excommunicatum fuisse, fructus, & distributiones repeti debent ab iis, quibus fuerant applicata: quia ipsi applicari non poterunt, nisi ex suppositione excommunicacionis iustae, qua cessante nulla fuit applicatio. Sic alius relatis tradit Gutierrez lib. 1. canon. quast. cap. 1. num. 38. Moneta de distributionibus quast. 15. num. 32. & 44. Garzia de benef. 7. part. cap. 13. num. 120. Bonacina diff. 2. de horis canon. quast. 5. punct. 2. §. 2. num. 4. contra Ypolitam, Suarez, & Sayrum, relatos à Garzia, & Bonacina supra.

At illi, quibus fuerunt distributiones applicatae bona fide eas consumplerunt, neque inde facti sunt locupletiores, repeti debent à Capitulo, si in Capitulo primò translate fuerunt, & inde in Canonicos diuitiae, & distribuit. Quia Capulum ea ratione fructus, & distributiones excommunicati diuiti, vt si

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars II.

postea competum fuerit iniuste excommunicatum fuisse, satisfaciat ipsi excommunicato integre. Eaque de causa in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis non solent fructus, & distributiones in hac lite poni in sequestro. Quia Capulum semper est idem, & est solvendo, & solutori obligatur si condemnatur. Sic Gutierrez supra, & Garzia, num. 12. 1.

Verum si ab iis, quibus fructus, & distributiones fuerunt applicatae recuperate excommunicatus non possit, agere potest aduersus iudicem iniuste excommunicantem, & ab illo recuperare poterit, non solum fructus, & distributiones, sed etiam licis expensas, & omne damnum, quod ex iniusta excommunicacione passus fuerit. Quia iudex iniuste fuit illius causa. Sic Ypolinus de censuris tribulat. 2. cap. 12. n. 4. Suarez de censur. diff. 13. sect. 2. num. 23. Sayrus lib. 2. de censuris cap. 5. num. 27. Bonacina diff. 2. quast. 5. punct. 2. de hor. can. §. 2. num. 4. vbi aduertit hoc intelligendum esse, modo iudex bona fide non procefferit. Sed hoc in foro externo nunquam praesumitur, quoties declaratur fuisse iniustam excommunicacionem, neque excommunicatus eam bonam fidem praesumere debet.

9. Tertio inferitur, idem ferè dicendum esse de suspensio, ac dictum est de excommunicato: si enim iniuste suspensus fuit ab officio ordinis, & iurisdictionis à beneficio, à diuinis officiis, distributiones recuperat ab iis quibus fuerant applicatae, vel à iudice iniuste suspendente: etiam si diuinis non interfit. Quia non debet absque culpa poenari, cum in eius potestate non sit diuinis interesse. Timere enim iuste postest graue damnum. Sic moneta de distributionibus 2. part. 9. §. 4. 2. Gutierrez lib. 1. canon. quast. cap. 1. n. 137. Bonacina diff. 2. de hor. can. q. 5. p. 2. §. 3. in princ. Barbosa 3. p. de potestate Episcopi alleg. 58. n. 175. & alij apud ipsos.

Si vero iuste suspensus sit, videndum est cuius qualitatis sit suspensio, si suspensus est à diuinis officiis, & illis assistat, credo probabilius lucrari fructus & distributiones: sicut dixi de excommunicato, & late probò tractatu de suspensione. Quia nullibi inuenitur priuatum esse ipso iure fructibus officio male exercito correspondentibus, & tradit Garzia 7. p. de benef. cap. 13. num. 92. & cap. 4. n. 58. plures referens, etiam si contrarium sentiat in excommunicato, & Bonacina diff. 2. de hor. can. q. 5. p. 2. §. 3. admittit in suspensio tolerato. Si autem à beneficio suspensus sit, priuatus manet fructibus, & emolumentis, quae ex beneficio proueniunt, etiam si officiis diuinis assistat, quia redditur incapax illa acquirendi. An autem priuatus sit distributionibus quotidianis, si à fructibus beneficii, distinguitur? Credo probabilius non manere priuatum, quia non sunt fructus beneficii, sed potius officij, cum propter officium diuinum, & illius assistentiam concedantur. Ergo non debent sub suspensione à beneficio comprehendi, & de distributionibus, quae ob annuaria conceduntur, tenet Bonacina supra, cum Sayro de censur. lib. 4. cap. 6. n. 11. ob supradictam rationem.

10. Quartò inferitur, idem proportione seruata dicendum esse de interdico. Si enim ob iniustum interdictum priuatus diuinis assistere, priuatus non est distributionibus, ob rationem saepe à laram, quia iusta & rationabili causa omittit assistere timore, scilicet maioris nocementi si contempta illa censura iniusta diuinis te immisceas. Si autem iuste interdicitur es ab ingressu Ecclesiae, & consequenter diuinis assistere ibidem: credo probabilius te lucrari distributiones, si assistas. Nam esto pecces, praestas officium ob quod distributiones conceduntur, sicut in excommunicato, & suspensio diximus.

At si Ecclesia sit specialiter interdicta, neque tamen interdico causam dederit, distributiones lucraris: quia per te non stat, quominus ibi diuinis assistas, & idem est cum Ecclesia polluta est, ob quam causam celebrari ibi officia non possunt. Verum si generaliter Ecclesia interdicta est, neque tu causam dederis interdico, cum ibidem possis celebrare diuina sicut antea, tenearis conditionibus relatis in cap. Alma mater, de sent. excomm. in 6. distributiones lucraris si diuinis assistas.

11. Quintò inferitur, quid dicendum sit tempore cessacionis. An tunc lucraris distributiones, & fructus, & quidem fructus beneficii titulo correspondentes lucraris, etiam si causam dederis cessacioni, nisi per sententiam illis priuatis, quia non priuatis beneficio. Distributiones autem minimè lucraris: quia haec correspondent officio, quod tua culpa non exerceatur. Si autem causam non dedisti cessacioni, sed ob alterius culpam cessatur, licet videris consecutus distributiones: quia legitima, & iusta causa impeditur diuinis assistere, sicut cum est Ecclesia polluta, vel specialiter interdicta. At quia in cap. Canonici, §. scilicet de officio ordinariorum, in 6. cauerit eum, qui causam dedit cessacioni debere restituere Canonicis omne interesse, quod amittunt ex omnia assistentia diuinis officiis: efficitur sane distributiones non lucrari, quia illae sunt interesse amissum. Sic Conar. in cap. Alma mater, §. 4. num. 7. Moneta 2. p. de distribut. quast. 16. num. 36. Bonacina diff. 6. de censuris punct. 3. num. 11. & diff. 2. de hor. can. quast. 5. punct. 2. §. 5. Suarez diff. 34. fact. 3. num. 16. Sayrus lib. 5. cap. 19. num. 19. & alij apud ipsos.

Si tamen qui causam dedit cessacioni non esset solvendo, credo ex benignitate posse tibi à Praelato distributiones, & alia emolumenta

D

LIBRARIATUM

emolumenta amissa applicari. Neque enim videtur iustum abscipere culpa te illis priuandum esse.

12. Sexto inferatur, quid dicendum sit de eo, qui beneficio priuatus est. Si enim ita priuatus est beneficio, vt nullo modo illud retineat, sed alere colatum sit, etiam hoc iniuste factum fuerit, distributiones non lucratur. Quia non habet fundamentum ad illarum acquisitionem. Tenetur tamen qui iniustitiam commisit omnia damna reparare. Bonacina *diff. 2. de hor. can. q. 5. p. 2. §. 9. in fine.* Si autem ita priuatus sit beneficio, vt possit illud reuere, quosque sententia declaratoria criminis accedat, vt regulariter in omni priuatione delicto annexa contingit; omnes fructus & distributiones medio illo tempore contingentes lucratur, si diuinis assistat, cum hoc tamen onere, vt prolata sententia declaratoria criminis, omnes fructus, & distributiones à die commissi criminis debeat restituere.

Poterit tamen bis ab hac sententia declaratoria criminis appellari. *1. ff. de appellat.* & interim executio suspenditur, & distributiones lucratur, & fructus, quosque bis fuerit sententia confirmata. Et idem est quoties per sententiam est beneficio priuandus. Quosque enim de facto priuatur, & beneficium ab illo auferatur, fructus & distributiones retinere potest, diuinis assistens; quia ius habet ad illa.

Hinc etiam constat, quid sit dicendum de deposito, & verbaliter degradato. Cum enim depositio, & verbalis degradatio sit quedam officij Ecclesiastici in perpetuum priuatio; efficitur sane fructibus, & distributionibus à die depositionis, & degradationis priuandum esse; interim tamen dum beneficio non priuatur ex fructibus illius moderatè ali debet, vt latius dixi cum de depositione, & degradatione sermonem feci.

§. III.

Expenditur tertia causa excusans ab assistentia diuinorum officiorum, quæ est euidentis Ecclesiæ utilitas.

1. Absens ob euidentem Ecclesiæ propriæ utilitatem lucratur fructus, & distributiones.
2. Non tenetur in eodem loco beneficij assistere, etiam si plures assument.
3. Quomodo cognoscatur absentiam cadere in propriam Ecclesiæ utilitatem.
4. Missus ad visitanda limina Apostolorum lucratur distributiones.
5. Item à Capitulo Missus ad Concilium generale, vel ad Principem, & Legatum gratulationis causâ.
6. Si à Capitulo assigneris ad sumendas rationes reddituum.
7. Si Missus ab Ecclesiâ ad iurisdictionem aliquam illius exercendam.
8. Item si præbendam habes, cui animarum cura incumbit.
9. Visitans Ecclesiam vt Archidiaconus distributiones lucratur.
10. Item si ob iura tuæ Ecclesiæ defendenda absis.
11. Quid dicendum de absentie ob defensionem turis proprii beneficij.
12. Quid de obside dato ab Ecclesiâ?
13. Occupatus tempore diuinorum tametsi possit præuenire, lucratur fructus & distributiones.
14. Cui negotia expedienda commissa sunt Matutino tempore, & tunc propria expeditis, vesperi negotia Ecclesiæ consent plures nullas distributiones lucrari.
15. Probabilis est eas lucrari, quæ correspondent tempori, quo Ecclesiæ negotia expedita fuerunt.
16. Declaratur tempus, per quod in expediendis negotiis censeris occupatus.

17. Certum est, te absentem à diuinis officijs ob euidentem Ecclesiæ utilitatem lucrari, non solum fructus, sed etiam distributiones, ac si præsens esses quia ita habetur in *c. consuetudinem de cler. non resident in 6.* vt constat ex eius verbis. Notanter dixi ob euidentem Ecclesiæ utilitatem: quia dubia utilitas cessante consuetudine non concedit ius lucrandi distributiones. Non enim æquum erat, vt Ecclesiæ distributiones concederet ob absentiam (sunt tibi damnosam). Utilitas Ecclesiæ grauis debet esse, non leuis, vt te à graui obligatione diuinis officijs assistendi excuset. Sic Moneta, *2. p. de distrib. q. 11. n. 33.* Bonacina, *diff. de hor. can. q. 5. p. 3. n. 5.*

Item debet esse utilitas propriæ Ecclesiæ, non alienæ. Nam si in alienæ Ecclesiæ utilitatem cederet tua absentia, ab illa stipendium postulare deberes, nõ à propria. Sic Bonacina, *suprà n. 6.* Quod si ob utilitatem vniuersalis Ecclesiæ abesses, non caret probabilitate te lucraturum non solum fructus, sed distributiones: quia absolute abesse censetur ob euidentem tuæ Ecclesiæ utilitatem, cum utilitas communis propria sit cuiusque. Et forte ea de causa in dicto *c. consuetudinem*, absolute dictum est, in euidentem Ecclesiæ utilitatem abique vlla limitatione. Adde bonum commune excellentius esse specialia: Si igitur ob speciale bonum propriæ Ecclesiæ tibi licet abesse, & fructus & distributiones lucrari: à fortiori ob bonum ipsi, & reliquis Ecclesiis commune.

2. Sed est dubium. An debeas in eodem loco beneficij existere vt distributiones lucreris? Communis sententia affirmat, vt videri potest apud Couarr. *3. var. c. 13. num. 8.* Gutierrez, *can. quasi lib. 1. c. 1. à num. 144.* Garzia, *de beneficijs, q. p. c. 2. à num. 36.* Mouentur ex *c. cum non debeat, de elect. in 6.* vbi clerici accedentes ad Sedem Apostolicam pro negotiis suarum Ecclesiarum censentur visitare illarum prosequi, & ob eam causam fructus & alia emolumenta, quæ ibi deberent consequi, si personaliter residerent, consequuntur (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis.) Ne igitur hic textus contrarius sit textui in *c. consuetudinem, de Cler. non resident.* vbi absentem ob euidentem Ecclesiæ utilitatem conceduntur distributiones; affirmandum est textum in cap. cum non debeat loqui de absente à loco beneficij, cui non debentur distributiones, nisi addit contraria consuetudo, etiam si debeantur fructus. Ex *text. in cap. consuetudinem*, loqui de residente in loco beneficij, præcisa qualibet consuetudine.

Cæterum exitimo probabilis non requiritur existentiam in loco beneficij, vt distributiones lucreris, si absentia ab illo in utilitatem propriæ Ecclesiæ cedit. Sæpè enim utilitas propriæ Ecclesiæ hanc absentiam requirit. Non igitur ex hac parte privilegium limitandum erit, cum in cap. consuetudinem nulla sit limitatio opposita. Neque obstat textus in cap. cum non debeat. Nam omnis variis solutionibus ea mihi probabilior apparet, vt intelligatur caput cum non debeat, de illo speciali casu absentie ob instructionem electionis, in quo casu absens fructus præbendæ acquirit, exceptis distributionibus. Caput verò consuetudinem intelligatur generaliter de quolibet alio casu in utilitatem propriæ Ecclesiæ cedente. Limitat ergo caput, cum non debeat aliquo modo generalem concessionem supradicti capitis consuetudinem.

3. Quod si iniquitas? Vnde cognosces tuam absentiam cedere in euidentem Ecclesiæ propriæ utilitatem? Respondeo te proprio iudicio inhætere non debere, sed iudicio virorum sapientum, & conscientie timorata; qui si affirmant esse grauius Ecclesiæ vtilem tuam absentiam, securè procedes, & fructus, & distributiones tibi debentur. Quia tunc iudicatis abesse ob Ecclesiæ utilitatem moraliter certam, quæ est euidentia, quæ in his rebus haberi potest. Regulariter autem quoties à proprio Capitulo electus fuisti ad aliquod negotium peragendum, quod ab ipso iudicatum fuit Ecclesiæ vtile, fructus & distributiones lucraris. Quia tunc in dicere optime potes te Ecclesiæ utilitati euidenter inferture. Placet tamen in particulari aliquos casus subiungere, ex quibus alij decidi possunt.

4. Primò certum est te distributiones lucrari, si à tuo Episcopo mittaris ad visitanda eius nomine limina Apostolorum, vel illum in hac causa committaris. Quia negotium tuæ Ecclesiæ agis in iudicio Pontificem de eius statu. Sic ex constituto 17. Sixti V. & variis decisionibus sacre Congregationis referretur de Garzia *de beneficijs, 3. p. cap. 2. numero 349.* Riig *de cler. 498. numero 3.* & tradit Bonacina, *diff. de hor. can. quasi 5. p. 3. numero 14.* pluribus relatis. Barbofa, *3. p. de res. rest. Episcop. allegat. 53. numero 139.* Secus verò esset dicendum, si esses missus ab Episcopo aliarum Ecclesiarum, aut illum committeres. Quia tunc non censeberis abesse ob tuæ, sed alienæ utilitatem: & sic nec distributiones, nec fructus lucraberis. Garzia, *numero 350.* Aduerto, si parochus sis, vel beneficium habeas seuiorium, te non posse ultra bimestre ab Episcopo in hoc negotio occupari, etiam Vicario, seu substituto apposito. Quia absentia parochi reputatur in iure ita damnosa Ecclesiæ propriæ, vt grauissimam causam requirat ad illius honestatem. Sic Garzia, *pluribus declarationibus sacre Congregationis exornans, 3. p. cap. 8. numero 40. & numero 350.* Aduerto 2. Si Episcopus mittat ad inuisenda limina, non posse plures designare, sed vnum tantum, quia vnus reputatur sufficiens. Si tamen imple vadit, potest secunda duos deferre, etiam si alij duo maneant in suo feruicio occupati. Colligitur ex supradicta constitutione Sixti V. & quia dignitas Episcopalis hunc comitatum videbatur expostulare: neque ob illius causam, ab alijs negotiis peragendis Episcopo assistentes cessare debeant. Sic Garzia *suprà.*

5. Secundo, debentur tibi distributiones, si à Capitulo ad Concilium Generale, vel Provinciale mittaris tanquam Theologus, Canonista, vel Ecclesiæ tuæ procurator. Quia cedit absentia in clarum tuæ Ecclesiæ utilitatem. Sic Bonacina, *diff. de hor. can. q. 5. p. 3. num. 13.* Moneta, *2. p. de distrib. q. 11. n. 31.* Barbofa, *alleg. 53. n. 158.*

Tertio debentur, si missus sis à Capitulo tanquam legatus ad Pontificem, vel Principem ad gratulandum de aliquo felicis eventus, quando confuetudo est has fieri legationes. Quia tunc sunt debite Ecclesiæ, & si in illis deficeret, Principem haberet offensum quod est graue incommodum. Sic Bonacina, *suprà num. 2.*

6. Quarto, tibi debentur distributiones, si à Capitulo assigneris ad sumendas rationes reddituum, & honorum Ecclesiæ, & in illis sumendis tempore diuinorum officiorum fueris occupatus. Quia hoc officium est Ecclesiæ maxime necessarium. Sic Moneta, *2. p. de distributionibus, quasi 5. n. 47.* Bonacina *diff. 2. quasi 5.*